

zemlja osušena, moramo jo povleči ali pa povaljati, kar hasni tudi ozimini. Na vlažni zemlji pa še tega dela ni treba. Kolikor pade vsajenega zrnja na žitno listje, to spere prihoduji dež na zemljo.

V obče sejemo lucerno lahko ob krompirjevi saditvi, od srede meseca marcija do konca aprila. Pa tudi poznejšnja setev prija lucerni, da ji je v zemlji le dovolj vlage. Celo med proso in strniško ajdo jo z dobrim uspehom sejemo.

Lucerno lahko sejemo tudi samo za se. Tedaj jo je pa pozneje sejati, ker se mlada teže ubrani raznim vremenskim nezgodam, katerih je varuje sicer med njo zasejano žito.

Gledati je tudi na to, da jo sejemo ob suhem vremenu in da je zemlja očiščena plevela. V tem oziru čakajo skrbni poljedelci dotlej, da najprej podorjejo spomladnji plevel in zatem šele sejajo lucerno med njo kot spomladnji ali poletnji sadež ali pa samo za se.

Razne reči.

* Navodilo, kadar kokošim podsajaš. Ne daj jim valiti pred mesecem marcijem in ne po prvi polovici junija. — Jajca vzemi od najpridnejše nesočih kokoši. — Vzemi jajca noseči kokoši kmalu iz gnezda. — Zapiši s svinčnikom na jajce, kdaj je izneseno. Jajca, ki so stara nad 14 dni, niso za valjenje. — Podsajena jajca, naj bodo čista, drugače mlado ne dobi dovolj zraka in še zaduši. — Ne podsajaj jajec od kokoši, ki niso še leta stare. — Gnezdo kokle bodi v kakem mirnem kraju ter dajaj kokli blizu gnezda, kje jedi in pijače. Jed in pijača pa ne bodita preblizu gnezda, zato, da se kokla k jedi gredoč nekoliko ohladi. — Blizu gnezda kje natrosi peska, da se lahko v njem koplje. Devetnajsti dan premeni nasteljo v gnezdu s svežo, in sicer ob času, ko kokla popusti gnezdo zaradi jedi.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 81. Imam 4letnega konja, ki je toliko uporen, da se kar ne da iz lepa podkovati. Kako ravnam z njim? (S. Ž. v L.)

Odgovor: Če je konj popačen, uporen, hudoben, ni misliti, da se bode poboljšal s pretepanjem! Še hujši bo. S takim konjem ravnajte brez sile po vodilih, ki jih je zvedeni in izkušeni c. kr. ogerski nadkonjik Balasa razložil uže leta 1828. v posebni knjižici. To ravnanje je brez vse sile, z lepo in z ostro besedo, pa po mnogih izkušnjah tako potrjeno, da ga moramo vsem kovačem priporočati. Skrivnost Balasovega ravnanja je ta: 1.) Konj se obrzda z brzdo in oglavnikom (Kappzaum); 2.) človek se ustopi konju pred glavo, gleda ga ostro v oči in ga z igranjem po brzdi in oglavniku moti, in

3.) treba s pota spraviti vse drugo, kar bi utegnilo njegovo pozornost obračati kam drugam. V tem začni nogo za nogo vzdigovati, na tla postavljati in potem poskusi s kladivom trkati po kopitu. Ko se to godi, mora tist, ki stoji konju pred glavo, nepremkneno gledati mu v oči in na ušesa, in ako le kaj malega zapazi, da se hoče upreti, pa naj brž, predno je še brcnil ali udaril, nad njim zavpije: hoj! pogledaj ga hudo in ostro strese za oglavnik, da zatare že nepokojnost, predno je konj storil še kaj napačnega. Kaznovati treba že namen. To je največa skrivnost Balasove umnosti. — Če pa konj stoji mirno in potrpežljivo, naj ga pa prijazno ž njegovim imenom „belček“, „lisček“, „vranček“, ali kakor si koli bodi, pogovarja, gladi, boža nad očmi, po čelu in sencih. Če je treba, brani ga kdo muham. Glejte! to je vsa skrivnost, s katero se dado tudi najhujši konji večidel ukrotiti. Ali pri tem ravnanji mora kovač biti stanoviten in potrpežljiv, ne da bi izgubil potrpežljivost, ako konj brž ne stoji mirno. Potrpežljivost in mrzla kri brez vse jeze, bosta svoj namen dosegli. Pa tudi na držača je gledati, da prav ravna in se ne prenagli. Res je, da ima včasih kovač več ur ali tudi dni opraviti s takim konjem, predno ga more podkovati, ali kadar se je enkrat, dvakrat in trikrat tako ravnalo, izgubil bo konj večidel svojo trmo za vedno.

Vprašanje 82. Ali je bolje, da dobivajo konji vedno enako veliko množico krme, ali zjutraj in opoludne več nego zvečer? (T. K. v D.)

Odgovor: Pravilno je konje krmiti po trikrat na den. Vselej jim je dati enako veliko množico ovsu, kruze, otrobov itd., česar jim uže dajete, a sena jim dajajte zjutraj in opoludne manj, zvečer pa več. Dajte na pr. od vsega sena, ki ga dobi konj čez dan, zjutraj in opoludne vselej po $\frac{1}{4}$, zvečer pa polovico.

Vprašanje 83. Moja kobila je imela lansko leto žrebe, ki je čez tri mesece pognilo. Nato je kobili polovico vimena oteklo, in otok ji je v njem ostal. Letos je kobila en mesec pred časom povrgla in obolela je še na drugi polovici vimena. Iz vimena kaplje neka belkasta tekočina. Kaj je temu vzrok in kako kobilo ozdraviti? (J. G. v B.)

Odgovor: Ker je kobili žrebe pognilo, zastajalo je v vimenu mleko, in od tod je prišla bolezen, ki je ena in tista kakor pri kravi, ako je dekla čisto ne molze. Vimena pa niste do časa ozdravili, zato se je bolezen v novič in po celem vimenu letos zopet pokazala. Pod naslovom „Vnetje vimena, ovčič ali sajavec“ smo spisali o tej reči v 2. št. letosnjih „Novic“ obširen članek, na katerega Vas opozarjamo.

Vprašanje 84. Moji dve leti stari telici sta dobili lišaje okoli oči in po vratu. Kako jih je odpraviti? (J. G. v B.)

Odgovor: Pri lišajih je prva reč snaga živali in hleva. Lišajasto živino pa umivajte z milnico (žajfnico), *